

Procedury korzystania z pomocy postpenitencjarnej i dostępne formy pomocy dla skazanych, ich rodzin i osób bliskich – wyciąg z przepisów kkw i Rozp. Min. Spr. W sprawie Funduszu Sprawiedliwości

Kodeks karny wykonawczy

Art. 43. § 1. kkw Tworzy się **Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej**, zwany dalej „Funduszem”. ... Fundusz jest państwowym funduszem celowym ukierunkowanym na pomoc pokrzywdzonym i świadkom, przeciwdziałanie przestępczości oraz pomoc postpenitencjarną, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości, zwany dalej „dysponentem Funduszu”

§ 7. kkw Przychodami Funduszu są środki pieniężne pochodzące z: orzeczonych przez sądy nawiązek oraz świadczeń pieniężnych; potrąceń w wysokości 7% wynagrodzenia przysługującego za pracę skazanych zatrudnionych, wykonania kar dyscyplinarnych... spadków, zapisów i darowizn; dotacji, zbiorów i innych źródeł.

§ 13. Kkw Pomocy z Funduszu nie przyznaje się w takim zakresie, w jakim została ona udzielona z innych źródeł.

§ 16. Kkw Osoba, która **wykorzystała udzieloną pomoc niezgodnie z jej przeznaczeniem**, jest obowiązana do zwrotu równowartości uzyskanych świadczeń.

§ 17. kkw W wypadku ustalenia, że osoba, której udzielono pomocy, wykorzystała ją niezgodnie z przeznaczeniem, podmiot, który udzielił pomocy, jest obowiązany do wezwania tej osoby do zwrotu równowartości uzyskanych świadczeń w terminie 30 dni od dnia wezwania jej do zwrotu. § 18. Osoba, która wykorzystała udzieloną pomoc niezgodnie z jej przeznaczeniem i pomimo wezwania nie zwróciła jej równowartości, traci prawo do dalszej pomocy, chyba że zachodzą wyjątkowe okoliczności uzasadniające udzielenie jej takiej pomocy

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z dnia 13 września 2017 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości (Dz.U. 2019 poz. 683) – to co ważne:

- § 39. 1. Pomocy **osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz osobom im najbliższym** udziela się w szczególności przez:
- 1) **pokrywanie kosztów czasowego zakwaterowania** lub udzielanie schronienia w ośrodku dla bezdomnych;
 - 2) **okresową dopłatę do bieżących zobowiązań czynszowych i opłat** za energię cieplną, energię elektryczną, gaz, wodę, opał, odbiór nieczystości stałych i płynnych za lokal mieszkalny lub dom jednorodzinny, do którego osoba uprawniona posiada tytuł prawny, proporcjonalnie do liczby osób stale zamieszkujących w tym lokalu lub domu;
 - 3) **organizowanie i finansowanie poradnictwa prawnego, promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej;**
 - 4) **organizowanie i finansowanie szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe**

oraz pokrywanie kosztów egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe;

5) **organizowanie i finansowanie programów podnoszących kompetencje społeczne**, mających na celu przeciwdziałanie czynnikom kryminogennym, a zwłaszcza agresji i przemocy, w tym przemocy w rodzinie, oraz problemom uzależnień;

6) **zakup materiałów, narzędzi, wyposażenia** oraz urządzeń niezbędnych do realizacji programów, o których mowa w pkt 5, oraz szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe, a także wykonywania pracy nieodpłatnej;

7) **pokrywanie kosztów związanych ze specjalistycznym leczeniem** lub rehabilitacją leczniczą oraz uzyskiwaniem orzeczeń o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub niezdolności do pracy;

8) **pokrywanie kosztów transportu specjalnego**, zgodnie ze wskazaniem lekarskim, lub przejazdów do miejsca pobytu, nauki, terapii, pracy, zwłaszcza wykonywanej nieodpłatnie;

9) **pokrywanie kosztów związanych z uzyskaniem dowodu osobistego** oraz innych dokumentów niezbędnych do uzyskania pomocy;

10) **pokrywanie kosztów badań specjalistycznych** wymaganych przy kwalifikowaniu do udziału w programach, o których mowa w pkt 5, szkoleniach i kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe oraz pracy wykonywanej nieodpłatnie;

11) **pokrywanie kosztów grupowego ubezpieczenia** od następstw nieszczęśliwych wypadków osób zakwalifikowanych do udziału w szkoleniach i kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe, programach, o których mowa w pkt 5, oraz pracy wykonywanej nieodpłatnie;

12) **promowanie i wspieranie inicjatyw i przedsięwzięć służących skutecznej readaptacji skazanych, działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym, organizowanie i prowadzenie szkoleń**, organizowanie i zlecenie badań naukowych dotyczących sytuacji osób skazanych;

13) **pokrywanie kosztów związanych z organizacją i udzielaniem pomocy rzeczowej** w formie:

- żywności lub bonów żywnościowych,
- odzieży, bielizny, obuwia, środków czystości i higieny osobistej lub bonów towarowych,
- biletów komunikacji publicznej,
- leków, środków opatrunkowych i sanitarnych,
- wyrobów medycznych, w tym protez, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych,
- pomocy naukowych, dydaktycznych, książek i materiałów biurowych,
- niezbędnych przedmiotów wyposażenia domowego lub innych przedmiotów użytku osobistego ułatwiających funkcjonowanie społeczne w miejscu zamieszkania lub pobytu, zwłaszcza osób niepełnosprawnych,
- materiałów, narzędzi i wyposażenia niezbędnego do uczestnictwa w szkoleniu zawodowym, wykonywania wyuczonego zawodu albo prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek;

14) **udzielanie świadczeń pieniężnych** na cel wskazany przez organ lub podmiot udzielający pomocy. 2. Nie pokrywa się kosztów związanych ze specjalistycznym leczeniem lub

rehabilitacją leczniczą ... jeżeli mogą one być pokryte na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, chyba że otrzymanie takich samych świadczeń jest niemożliwe albo napotyka na szczególne trudności.

§ 40. 1. Pomocy udziela się na wniosek lub z urzędu.

2. Z wnioskiem o udzielenie pomocy na cele, o których mowa w § 39, może wystąpić osoba uprawniona do jej uzyskania, a także **prokurator, obrońca lub pełnomocnik oraz przedstawiciel skazanego**, ustanowiony na podstawie art. 42 § 1 ustawy. Wniosek powinien zawierać uzasadnienie odnoszące się do wskazanego zakresu i celu pomocy.

3. Do wniosku dołącza się dokumenty potwierdzające okoliczności wskazane we wniosku.

Osoby zwolnione z zakładów karnych lub aresztów śledczych przedstawiają także **dokument zwolnienia**.

5. **Osoby pozbawione wolności i zwalniane z zakładów karnych lub aresztów śledczych składają wniosek do właściwego dyrektora jednostki penitencjarnej, zaś osoby zwolnione z zakładów karnych lub aresztów śledczych i osoby im najbliższe oraz osoby najbliższe dla osób pozbawionych wolności – do zawodowego kuratora sądowego miejsca pobytu osoby uprawnionej** do uzyskania pomocy.

§ 41. 1. Świadczeń w ramach pomocy udziela się przez okres niezbędny dla zrealizowania celów tej pomocy.

2. **Osobom zwolnionym z zakładów karnych lub aresztów śledczych, a także osobom im najbliższym, udziela się pomocy nie dłużej niż przez okres 3 miesięcy od dnia zwolnienia**, chyba że konieczność przedłużenia tego okresu do 6 miesięcy wynika ze szczególnych okoliczności, takich jak choroba lub czasowa niezdolność do pracy.

3. **Osobom najbliższym dla osób pozbawionych wolności pomocy udziela się nie dłużej niż przez 3 miesiące od dnia osadzenia w zakładzie karnym lub areszcie śledczym**, chyba że konieczność przedłużenia tego okresu do 6 miesięcy wynika ze szczególnych okoliczności, takich jak choroba lub czasowa niezdolność do pracy.

4. Jeżeli pomoc przekazywana jest w transzach, warunkiem uzyskania kolejnej transzy pomocy jest udokumentowanie przez osobę otrzymującą pomoc z Funduszu Sprawiedliwości wykorzystania tej pomocy zgodnie z przeznaczeniem.

5. Pomocy ze środków Funduszu Sprawiedliwości udziela się osobom objętym okresem przygotowania do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, **o którym mowa w art. 164 ustawy**, odpowiednio do zdiagnozowanych potrzeb związanych z przygotowaniem do readaptacji społecznej skazanego.

6. Formę pomocy, czas trwania świadczenia oraz warunki jej stosowania na rzecz skazanego ustala się w programie wolnościowym realizowanym w okresie, o którym mowa w art. 164 ustawy. Ustalone świadczenia mogą być stosowane na rzecz uprawnionego skazanego w formie indywidualnej lub grupowej.

7. Pomoc, o której mowa w **§ 39 ust. 1 pkt 3–6 i 9**, może być udzielana osobom nieobjętym okresem przygotowania do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, o którym mowa w art. 164 ustawy.